

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Sześć perspektyw coachingu globalnego w paradygmacie złożoności holograficznego modelu Philippe'a Rosinsiego

Author: Anna Musioł

Citation style: Musioł Anna. (2018). Sześć perspektyw coachingu globalnego w paradygmacie złożoności holograficznego modelu Philippe'a Rosinsiego. "Zeszyty Naukowe - Politechnika Śląska. Organizacja i Zarządzanie" (Z. 123 (2018), s. 279-290).

Uznanie autorstwa - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie pod warunkiem oznaczenia autorstwa.

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

SZEŚĆ PERSPEKTYW COACHINGU GLOBALNEGO W PARADYGMACIE ZŁOŻONOŚCI HOLOGRAFICZNEGO MODELU PHILIPPE'A ROSINSIEGO

Anna MUSIOŁ

Uniwersytet Śląski, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Filozofii, Katowice; animus77@wp.pl,
anna.musiol@us.edu.pl, ORCID: 0000-0001-7325-4456

Streszczenie. W artykule opisuję sześć perspektyw coachingu globalnego. Jego projektodawcą jest Philippe Rosinski, naczelnny autorytet w dziedzinie executive i leadership coachingu. Dowodzę, iż każda z wyróżnionych perspektyw (fizyczna, menedżerska, psychologiczna, polityczna, kulturowa i duchowa) dotyka innego, aczkolwiek ważnego aspektu ludzkiego życia. Ponadto wszystkie z wymienionych perspektyw składają się na model holograficzny i realizują w paradygmacie złożoności rzeczywistości VUCA.

Słowa kluczowe: coaching globalny, model holograficzny, złożoność, holarchia, rzeczywistość VUCA.

SIX PERSPECTIVES OF GLOBAL COACHING IN PARADIGM OF THE COMPLEXITY PHILIPPE ROSINSKI'S HOLOGRAPHIC MODEL

Abstract: The article presents six perspectives of global coaching. Its designer is Philippe Rosinski, the leading authority in the field of executive and leadership coaching. I prove that each of the distinguished perspectives (physical, managerial, psychological, political, cultural and spiritual) affects another, albeit important aspect of human life. In addition, all of these perspectives make up the holographic model and realize in the VUCA complexity paradigm.

Keywords: global coaching, holographic model, complexity, holarchy, VUCA reality.

1. Wprowadzenie

Celem artykułu jest teoretyczna refleksja nad coachingiem jako współczesną formą zawodu pomocowego w jego globalnym wymiarze. Wymiar ten uwzględnia kilka znaczących, ułożonych gradacyjnie perspektyw, pozwalających rozpoznać i w sposób wielopoziomowy doskonalić kondycję człowieka w świecie.

W swoim pierwotnym znaczeniu coaching jest spotkaniem, w którym się nie doradza, nie szkoli, nie uczy i nie ocenia. Spotkanie to, wypełnia życzliwa rozmowa. Każda pojedyncza sesja coachingowa jest swoistą interlokucją o tym, co dla klienta ważne. Nierzadko taki coachingowy dialog rozpoczyna proste, aczkolwiek mocne pytanie coacha wybrzmiewające w zdaniach: Czego pragniesz? Za czym tęsknisz? Te niewyszukane, aczkolwiek głębokie zapytania zapraszają do odbycia wspólnej wędrówki: coachingowej podróży. Dlatego proces coachingowy ująć można w symbol drogi. Tę wspólną drogę, wzmocnioną poczuciem rodzącej się między coachem i klientem więzi, wypełnia twórcza konwersacja (Kozłowski, 2016, p. 7,11–12.).

„Chociaż coach towarzyszy klientowi w odkrywczej podróży, to nie kieruje klientem i nie podpowiada klientowi, co ten ma robić, aby zrealizować swój cel” (Kozłowski, 2016). Coach jedynie towarzyszy klientowi i niebezpośrednio wspiera go swoją obecnością, przyglądając się kondycji klienta w różnych cennych perspektywach jego życia.

2. Coaching w kontekście globalnym

Różnorodność tych perspektyw uwzględnia wielopoziomowy coaching globalny, którego zmienną cechą jest próba udzielenia odpowiedzi na złożoność jako znak rozpoznawczy współczesnej rzeczywistości, określanej w świecie biznesu akronimem VUCA¹. Projektodawcą tego globalnego podejścia w coachingu jest Philippe Rosinski – światowej sławy nestor executive i leadership coachingu (coaching kadry zarządzającej oraz coaching przywódcy)².

¹ Abrewiacją VUCA określa się współczesną rzeczywistość naznaczoną wyróżnikami: zmiennej (volatility), niepewnej (uncertainty), złożonej (complexity) oraz niejednoznacznej (ambiguity).

² Philippe Rosinski to jeden z czołowych, współczesnych coachów pracujących w obszarze coachingu kadry zarządzającej oraz coachingu przywództwa biznesowego. Jako praktyk coachingu (współczesnej formy zawodu pomocowego; zawodu, który dzięki inicjatywie Izby Coachingu od 1 lipca 2014 roku został w Polsce skategoryzowany jako profesja w oficjalnej klasyfikacji zawodów i specjalności), dzieli się swoją wiedzą teoretyczną pełniąc funkcję wykładowcy Uniwersytetu Ekonomicznego w Pradze, będąc współtwórcą menedżerskich programów MBA dla Kenichi Ohmae Graduate School of Business w Tokio oraz jako współpracownik Center for Creative Leadership Europe. Obecnie Rosinski uchodzi za prekursora podejścia globalnego w coachingu, „które wykorzystuje wielość perspektyw w celu osiągnięcia [przez klienta – AM] większej kreatywności, wpływu i znaczenia” (Rosinski, 2011, p. 273, hrpolska, 25.07.2018).

W złożonym wymiarze globalnym, człowiek jawi się jako egzystencja partycypująca w przeróżnych – stanowiących całość – aspektach ludzkiego życia. Całość tę Rosinski identyfikuje z hologramem, na którą składa się ludzka fizyczność, zdolność zarządzania, psychologiczny aspekt przekonań i wartości, polityczna zdolność wychodzenia poza wymiar życia jednostkowego w celu budowania wspólnoty, świadomość różnorodności kulturowej oraz warunkowana duchowością, intuicja poszukiwania sensu życia.

3. Czym jest model holograficzny

Model holograficzny, do którego odwołuje się Rosinski w swej coachingowej pracy, wskazuje na złączenie wybranych elementów w spójną strukturę, poprzez ich interferencyjne nakładanie się. Sygnalizuje to etymologia słowa definiująca hologram jako instrument opisujący całość. Starogreckie słowo *holos* jako całość w złączeniu z *graphè* oznaczającą opisywanie lub rysowanie, jest niczym innym jak pisaniem lub rozrysowywaniem całości (Rosinski, 2011, p. 180; Bohm, 1988, p. 157). Tę całość stanowi sześć powiązanych ze sobą obszarów ludzkiej aktywności. Rosinski nazywa te obszary perspektywami pracy coachingowej.

4. Perspektywa fizyczna

Pierwszą z uwzględnionych w hierarchii oddolnej jest perspektywa fizyczna. Jej obszar obejmuje aktywną pielęgnację ciała, które autor projektu coachingu globalnego nazywa cennym i delikatnym fundamentem (Rosinski, 2011, p. 51). Określenie perspektywy fizycznej mianem fundamentu, implikuje kategorię zdrowia biologicznego i fizycznej sprawności, które wzrastają do poziomu kwalitatywnie najcenniejszego, gdyż warunkującego ludzką aktywność na wszelkich wyższych poziomach (perspektywach) funkcjonowania. Według założeń Rosinskiego: „Kiedy we właściwy sposób dbamy o nasze ciało, jesteśmy pełni życia i pozostajemy w kontakcie z naszą energią życiową. Jesteśmy bardziej odporni na choroby i destrukcyjne działanie stresu. Jesteśmy szczęśliwsi i możemy osiągać dobre wyniki w pracy. Jesteśmy także bardziej skłonni do służenia innym” (Rosinski, 2011, p. 51). Wskazana przez Rosinskiego fizyczność w równym stopniu odnosi się bowiem do sfery odżywiania, elementów sprawności fizycznej, życia wspólnotowego, jak i duchowości.

W namyśle nad perspektywą fizyczną, praktyczną inspirację Rosinskiego stanowi jakość życia ludności japońskiej prefektury Okinawy³. Długowieczność Okinawczyków wynika z faktu stosowania przez mieszkańców archipelagu zrównoważonej, niskokalorycznej diety bogatej w produkty roślinne (ryż, szpinak, tofu, słodkie ziemniaki, ryby). Mieszkańcy *ziemi nieśmiertelnych*, jak symbolicznie określana jest Okinawa, skutecznie wplatają w swoją codzienność kinetykę ciała oraz – mającą głęboki, duchowy wymiar – kontemplację („Polityka”, 24.07.2018). W połączeniu, elementy te – wraz z rozwijanymi kompetencjami społecznymi, dbaniem o sen oraz troską o pozytywne usposobienie wzmacniane poczuciem humoru i siłą śmiechu, znaczą granice zasady holograficznej, definiującej całość jako immanentnie zawartą w części, by – jak pisze Rosinski – objąć ramą fizyczną inteligencję emocjonalną, kulturową i duchową (Rosinski, 2011, p. 67).

5. Perspektywa menedżerska

Druga perspektywa porusza w szczególach tematykę zasobów związanych z organizacją osobistą, predyspozycją właściwego gospodarowania czasem oraz komenderowania projektami. Przewodnią zasadą perspektywy menedżerskiej jest koncentracja na priorytetach przy jednoczesnej eliminacji tego, co na daną chwilę uważamy w naszym życiu za drugorzędne, nieistotne lub mniej ważne i niepilne. W perspektywie tej ześrodkowaniu na zewnętrznych celach zawodowych towarzyszy jednocześnie scentralizowanie na wyniku/rezultacie, produktywności oraz wzroście efektywności. Na tym poziomie liczy się biznesowa realizacja zadania.

Dlatego opisując tę perspektywę Rosinski przekonuje, że jako coach, pracując na poziomie menedżerskim, pozwala swoim klientom „zostawić za sobą wszystko to, co nie jest już priorytetem (lub to, co po prostu nie jest konieczne), by zrobić miejsce na nowe projekty. [Aby tego dokonać – A.M.] konieczne jest zdemaskowanie archetypu Niszczyciela” (Rosinski, 2011, p. 85). Procesowi rugowania z życia elementu zbędnego współtowarzyszy badanie zachowań zadaniowych i relacyjnych analizowanych w kontekście wybranych stylów przywództwa.

Przywództwo opierać się może na wartościach instruowania/organizowania, coachingu oraz wspierania lub delegowania (Rosinski, 2011, p. 91). Formy przywództwa bywają różne i najczęściej wiążą się z nauczaniem, zaznajamianiem lub edukowaniem wynikającym z braku kompetencji lub deficytu poczucia pewności siebie. Czasem przywódcze starania wiążą się z oceną gotowości do podjęcia aktywności związanych z realizacją powierzonego zadania, obejmują czynnik delegowania lub aspekt pozytywnego wzmocnienia, ewentualnie wspomżenia. W tym właśnie kontekście Rosinski ocenia przywództwo sytuacyjne, które

³ Prefektura to podstawowa jednostka administracyjna w Japonii.

jego zdaniem bez reszty „mieści się i zawiera w perspektywie menedżerskiej, gdyż jest głównie instrumentalne i nierzadko ogranicza zachowania relacyjne do pozytywnego wsparcia” (Rosinski, 2011, p. 88).

6. Perspektywa psychologiczna

Trzecią wskazaną przez Rosinkiego perspektywą coachingowej pracy jest obszar zagadnień natury psychologicznej, związanych głównie z intensyfikowaniem emocjonalności oraz jakością budowanych relacji. Intelktualną zachętę Rosinskiego stanowi w tym obszarze opracowana w latach 60. analiza transakcyjna Erica Berne’a (Stewart and Joines, 2017, p. 3, 390-404). System analizy transakcyjnej przyjmuje kształt koncepcji obrazującej architekturę stosunków międzyludzkich. W ramach założeń tej teorii Rosinski utrzymuje, że jesteśmy w pełni odpowiedzialni za nasz sposób komunikowania się z innymi i jakość budowanych stosunków śródosobowych; w ramach społecznej potrzeby komunikowania się łakniemy głasków, gdyż stanowią one wiodącą jednostkę społecznego funkcjonowania. Głaski jako znaki rozpoznania wyrażamy werbalnie, bądź niewerbalnie za pośrednictwem konkretnego gestu. Niezależnie od tego, czy są one wyrażane słowem czy gestem, głaski odgrywają fundamentalną rolę w budowaniu ludzkiego, w szczególności interpersonalnego kontaktu; natomiast głód głasków jest zewnętrznym wyrazem przyrodniczej potrzeby kontaktu (Stewart and Joines, 2017, p. 3, 390-404).

Rosinski stwierdza, że komunikacyjna potrzeba głasków wynika z biologicznej konieczności, a my „możemy wyjść naprzeciw tej potrzebie albo w sposób pozytywny, albo negatywny” (Rosinski, 2011, p. 94, 96). Nadto w ramach opisywania kluczowych pojęć analizy transakcyjnej autor *The coaching relationship* zastanawia się także nad pytaniem w jaki sposób organizujemy swój „czas i wydarzenia, by otrzymać głaski, których potrzebujemy” (Rosinski, 2011). Odpowiada, iż nieuchronny głód głasków zaspokajamy na różne sposoby. Z reguły są to: wycofanie w swój wewnętrzny dialog, rytuały wyrażane w zachowaniach rutynowych lub standardowych, rozrywkowa forma rozmowy, aktywność ukazana w konkretnych pozytywnych i celowych interakcjach z innymi ludźmi, intymność jako najwyższa forma wymiany pozytywnej energii, także budowania autentycznych relacji⁴ oraz wybrane gry społeczne jako negatywne formy wymiany energii między ludźmi (Rosinski, 2011, p. 98)⁵.

Analizując transakcyjne gry psychologiczne, w które najczęściej wchodzi ludzie, krótkiego wyjaśnienia domaga się znaczenie pozycji zdrowia psychicznego: ja jestem OK., ty

⁴ Dzięki relacji intymności odkrywamy wartość nadziei, uczucia i marzeń. Uruchamiamy krąg głasków pozytywnej energii.

⁵ W ramach prowadzonych gier wchodzimy zwykle w rolę Prześladowcy, Wybawcy lub Ofiary. Prowadząc grę korzystamy z negatywnej energii i uruchamiamy negatywne głaski.

jesteś OK (Harris, 2017, p. 103-145). Nastawienie to pozwala skoncentrować uwagę na tym, co pozytywne i z tego między innymi powodu budowanie zależności tego typu jest symptomatyczne w pracy coachingowej. Istota właściwie prowadzonego procesu coachingowego, wyrażona relacją sojuszu pomiędzy coachem i klientem, wypełnia się bowiem w zasadzie: wygrana – wygrana (win – win).

Coaching zorientowany na to, co pozytywne czerpie również z XX-wiecznej psychologii nazywanej pozytywną (Seligman, 2017a; Seligman 2017b). Rosinski przywołuje kluczowe nazwiska psychologów najpełniej oddających naukowy klimat tego psychologicznego kierunku związanego z humanistycznym Ruchem Potencjału Ludzkiego. Punkty ciężkości tego systematu koncentrują się wokół teorii psychicznego zdrowia i dobrostanu (*well-being*) Martina Seligmana, niszowej koncepcji przepływu (*flow*) oraz hedonistycznego kierunku węgierskiego psychologa Mihályego Csíkszentmihályiego (Por. Strelau, and Doliński, 2016, p. 684. Por. Bennewicz, 2014, s. 25-27)⁶. Warto wspomnieć, że systemy obu wyróżnionych naukowców bazują na konceptach szczęścia i Maslowskich metamotoywach nazywanych wartościami istnienia skoncentrowanymi wokół potrzeb swobodnej samorealizacji; świadomości prawdy, dobra, piękna, żywotności, perfekcji, porządku, prostoty, autospełnienia oraz sensu, jako naturalnych potrzeb wzrostu (Por. Strelau and Doliński, 2016, p. 685-686). Samorealizacja zakłada wolność, gdyż trawestując słowa francuskiego filozofa Jean-Paul Sartre'a, żadna doktryna nie jest bardziej optymistyczna niż ta, która przeznaczenie człowieka powierza jemu samemu. W takich okolicznościach „wolność, obok odpowiedzialności, świadomości i wolnej woli, jawi się jako fundamentalny czynnik istnienia człowieka” www.wolowska.pl, 05.08.2018., Por. Sartre, 2012, p. 259-272).

Zgłębiając perspektywę psychologiczną Rosinski nie omieszka wspomnieć również o mechanizmach obronnych Freudowskiej psychoanalizy. Skupia się na ich dojrzałej formie, biorąc pod uwagę humor, antycypację, altruizm, identyfikację, sublimację i stłumienie; ma również na względzie neurotyczne mechanizmy poziomu III, do których zalicza między innymi intelektualizację, przeniesienie, reakcję upozorowaną, wyparcie czy regresję (Por. Rosinski, p. 107-108). Wiedza o występowaniu niniejszych mechanizmów w ludzkich reakcjach, umożliwi ich zaobserwowanie i zastosowanie odpowiednich psychologicznych działań profilaktycznych. Wszystkie opisane przez Rosinskiego koncepcje mają swój cenny wkład w budowę perspektywy psychologicznej coachingu globalnego.

Nie należy jednak zapominać, że nadrzędnym celem „globalnego coachingu jest dostarczenie wielu perspektyw i połączonych ze sobą narzędzi, by pomagać ludziom w uświadomieniu sobie własnego nastawienia, poszerzaniu światopoglądu, odkrywaniu nowych możliwości, zaakceptowaniu złożoności i w efekcie, umiejętnym korzystaniu ze swojej wolności i odpowiedzialności. Tematyka wolności i odpowiedzialności każe Rosinskiemu

⁶ Warto dodać, iż wpływ na psychologię pozytywną wywierają także prace Edwarda Deciego i Richarda Ryana. Przyjęte przez wyróżnionych autorów założenia łączą humanistyczną wizję człowieka z zagadnieniami szczęścia, spełniania i satysfakcji z życia.

stale powracać do modelu analizy transakcyjnej. Dzieje się tak dlatego, ponieważ idee AT w prosty i błyskotliwy sposób umożliwiają ludziom spotkanie z odpowiedzialnością oraz własnymi wyborami” (Rosinski, 2011, p. 113). Z tego powodu Rosinski znaczy je piętnem ulubionego narzędzia pracy obszaru refleksji psychologicznej.

7. Perspektywa polityczna

Kolejna wyróżniona przez Rosinskiego perspektywa coachingowej *labour service* z drugim, zyskuje miano politycznej i nabywa cechę odpowiedzialnej za wydobywanie, a także podtrzymywanie mocy (jako siły i władzy) oraz za wyrobienie poczucia służby. W ramach tego obszaru coach pomaga klientowi nieustająco „badać swoje źródła mocy” (Rosinski, 2011, p. 115). Badanie źródeł mocy jest nieodzowne, gdyż realizacja znaczących celów lub nieodłączność mierzenia się z trudnymi sytuacjami, wymaga od klienta ich posiadania i umiejętnego używania.

Wśród źródeł mocy Rosinski wymienia: zewnętrzne kontakty jako formę gromadzenia wokół siebie ważnych ludzi spoza obszaru organizacji; wewnętrznych sprzymierzeńców odgrywających rolę naszych stronników w trudnej drodze zmierzania do celu; wiedzę, której znaczenie przerosło dziś zarówno siłę fizyczną jak i bogactwa materialne⁷; wiarygodność i zaufanie, które zwiększają moc osiągania celów; wybór, który implikuje możliwość skorzystania z alternatywnych rozwiązań; władzę formalną sprawującą kontrolę nad zasobami; umiejętności interpersonalne, pomagające w skutecznym rozwijaniu różnorodnych form wspierania innych; oraz zdolności intrapersonalne jako sprawności indywidualne skoncentrowane na sztuce stosowania zachowań perswazyjnych, zdolnościach asertywnych, poczuciu humoru i optymizmie (Rosinski, 2011, p. 116-119).

Perspektywę polityczną Rosinski identyfikuje także z dynamizmem definiowanym w kategoriach odnajdywania synergii z innymi oraz wspólnego radzenia sobie z wymagającymi sytuacjami (Haidt, 2014, p. 251-320). Optykę innego *per rationem* uwzględnia również, wymienione wcześniej a uobecniające się w politycznej perspektywie, poczucie służby. Świadomość dbania nie tylko o własny interes, ale i potrzeba służenia innym poprzez słuchanie, współodczuwanie, zaufanie, szacunek, wartość dzielenia się i troski, odpowiadają czterem typom politycznym, które Rosinski przywołuje w swoim programie coachingu globalnego. Typy te, to swoiście rozumiani bohaterowie w nas, którzy konwenują z archetypami: Człowieka Sukcesu, którego charakteryzuje niska orientacja na służbę i niska moc; Idealisty-bojownika z wysokim poczuciem służby, ale niską mocą; także wzorcem

⁷ Założenie o przewadze wiedzy jako informacji nad mocą fizyczną oraz bogactwem materialnym głosi Alvin Toffler, amerykański pisarz futurologiczny podejmujący w swoich pracach tematykę rewolucji technologiczno-korporacyjnej. Zob. Toffler, 2003.

makiawelistycznego, egoistycznego Księcia z wysokim poziomem mocy i wyjątkowo niskim poczuciem służby (Machiavelli, 2011); oraz Oświeconego Budowniczego z silnym pragnieniem służenia innym oraz wysoką impresją mocy (Rosinski, 2011, p. 118-124). Rozwój w sferze politycznej koreluje z perspektywą kulturową.

8. Perspektywa kulturowa

Przystępując do rozważań nad znaczeniem perspektywy kulturowej w coachingu, Rosinski zaznacza jej częste pomijanie w klasycznej, źródłowej formie definiowania tej dialogicznej metody współpracy z drugim człowiekiem. Klasyczna postać uprawiania coachingu, zwłaszcza biznesowego, uwzględnia jedynie element sprawnego zarządzania czasem oraz aspekt psychologiczny. Tymczasem coaching rozpatrywany z perspektywy kulturowej jest nie mniej istotny. Kulturowa tematyka pracy coachingowej pomaga w „uwolnieniu potencjału ludzkiego dzięki wykorzystaniu bogactwa, jakie daje różnorodność kulturowa” (Rosinski, 2011, p. 125).

Coachingowa praca na poziomie międzykulturowym stawia sobie za cel efektywną, opartą na współpracy koordynację między kulturami związaną z wykształcaniem w sobie sprawności do subtelnego wychodzenia poza granice własnej kultury, aby w twórczych aktach kulturowej dyfuzji uformować w sobie nowe sposoby komunikacji, nowe schematy myślenia i emocjonalnego odczuwania, także nabywania zdolności rozwiązywania zawiłych problemów.

Wzajemna resorpcja kulturowych elementów – wyrażająca się w zderzeniu różnych sposobów myślenia, komunikowania się; rozumienia roli władzy i postrzegania odpowiedzialności; pojmowania granicy i terytorium oraz definiowania celu i tożsamości – składa się na Rosinskiego siatkę orientacji kulturowych (Rosinski, 2011, p. 130-131; Rosinski, 2003). „Coachowie międzykulturowi pomagają swoim klientom podnieść świadomość; [*in concreto* – AM] rozszerzyć spojrzenie na świat (rzeczywistość wewnętrzna), po to, by zająć się złożonymi wyzwaniami i umożliwić podjęcie skutecznych działań (rzeczywistość zewnętrzna)” (Rosinski, 2011, p. 126). Znamiennej cechą międzykulturowej formy coachingu jest łączenie wielu odmiennych rzeczywistości, co sprawia, iż temu poziomowi pracy coachingowej nierzadko towarzyszy wysoka dynamika, zmienność i kontekstualność (Rosinski, 2011, p. 133).

9. Perspektywa duchowa

Ostatnia z wyróżnionych przez Rosinskiego perspektyw stoi na straży generowania znaczenia oraz wprowadzania jedności w życie człowieka jako jednostki. O takim rozumieniu perspektywy duchowej decyduje tok definiowania spirytualności⁸. Rosiński postrzega ją w kategoriach „pogłębionej świadomości połączenia z samym sobą, innymi, naturą, z immanentną i transcendentną »boskością«. Jest ona także umiejętnością odnalezienia znaczenia i celu, a także doceniania życia” (Rosinski, 2011, p. 157). Ten wymiar coachingowej pracy niejednokrotnie określany jest mianem coachingu transformacyjnego, w którym człowiek odkrywa swoją duchową istotę, przebudowuje swoją tożsamość, odkrywa misję, wizję oraz cel życia (Czarkowska, 2016, p. 139-152).

Niekłamanego spełnienia w duchowym wymiarze istnienia Rosinski upatruje w tak zwanej strategii słonecznika, polegającej na zwrocie ku temu oraz koncentrowaniu się na tym, co w naszym życiu pozytywne i cudowne, przy jednoczesnym nabieraniu dystansu do wydarzeń monotonnej codzienności⁹. Według założeń perspektywy duchowej człowiek winien docenić wartość zachwytu, wdzięczności, możliwości alternatywnego wyboru, także akceptacji nieuniknionego (Rosinski, 2011, p. 163-166). Człowiek powinien żyć aktywnie w poczuciu sensowności jako ukierunkowania; winien śmiało przedkładać dobro i miłość ponad erudycję, a życie społeczne/wspólnotowe ponad indywidualną samotność (Rosinki, 2011, p. 173; Buber 2017, p. 16-17, 24-25, 30).

Źródła tej pytającej o sens życia orientacji duchowej leżą w religii i filozofii. Filozofia już od czasów starożytnych, zwłaszcza poprzez koncepty epikurejsko-stoickie, wzywa do aktywnego, rozumowego poszukiwania sensu życia, myślenia krytycznego i otwartości umysłu. To filozofia znaczy wolnością, radością i miłością bowiem „jak długo myśl jest wolna, a więc żywa, nie ma mowy o kompromisie” (Buber, 2017, p. 46). Tylko zmaksymalizowanie afektów radosnych wyzwala aktywność i uczucia, także uczucie miłości jako ostoję znaczenia i jedności. Według Rosinskiego filozofia pomaga w odnalezieniu przyjemności istnienia, a wykorzystana w procesie coachingowym wskazuje poczucie sensu, autentyczne pragnienia i śmiałe dążenia (Deleuze, 2014, p. 8); natomiast radość przyjmuje formę szczególnej wartości zdolnej „zbliżyć nas do błogosławieństwa, jakie niesie ze sobą działanie” (Rosinski, 2011, s. 169; Jacobi 2014, p. 197). Miejscem kształtowania się tych dążeń jest aprioryczna sfera wolnych myśli.

⁸ Spirytualność utożsamiam z duchowością, metafizyką i filozoficznym rozumieniem ducha w kategoriach życia wewnętrznego.

⁹ Strategia słonecznika wiązana jest z słonecznikiem zwyczajnym, gatunkiem rośliny z rodziny astrowatych, która rosnąc zwraca się ku Słońcu. Słońce kojarzy się z wszelkimi pozytywnościami: światłem, dobrem, ciepłem, radością i tym, co pozwala utrzymać życie.

10. Zakończenie

Dokonując krótkiego podsumowania, można zauważyć, że istotą coachingu w jego globalnej postaci jest wspieranie człowieka na wielu płaszczyznach życia. Nierzadko te płaszczyzny, zwane przez Rosinkiego perspektywami, koncentrują się wokół fizycznego funkcjonowania jednostki, jej emocjonalności, poziomu mentalnego oraz zaspokajania potrzeby sensu życia, poprzez aktywne pozyskiwanie niematerialnych korzyści ze sfery duchowo-filozoficznej. Perspektywy Rosinskiego – będąc szczególną odpowiedzią na heterogeniczną złożoność rzeczywistości, a zarazem czerpiąc wiedzę z szeroko pojętych nauk humanistycznych – współtworzą całościowy i harmonijny model coachingowego wsparcia.

Focusem coachingowej pracy w każdej z wymienionych płaszczyzn jest poprawa lub wzrost jakości życia. Współcześnie wzrost ten wymaga podejścia holistycznego a zarazem holarchicznego, gdyż w przestrzeniach złożonej współczesności tylko takie ujęcie pomaga w sprawnym rozpoznawaniu systemów wartości, wspieraniu zrównoważonego rozwoju, wzmacnianiu zaangażowania oraz realizacji pragnień, poprzez urzeczywistnianie wyznaczonych celów.

Tę aktualność podejścia Philippe’a Rosinskiego potwierdza Adolfo Martini dyrektor do spraw rozwoju (HR Director) w założonym w 1909 roku francuskim koncernie kosmetycznym L’Oréal. Martini pisze, że: „Philippe Rosinski dostrzega potrzebę nowego wielodyscyplinarnego podejścia do żeglugi po ogromnym morzu złożoności, które nas otacza (...). Ma intelektualną odwagę, by zejść ze ścieżki prostoty i wykorzystać paradoksy, aby pomóc nam rozwinać nowe umiejętności i szkolić przyszłych liderów globalnego świata” (Rosinski, 2011, p. 1). Słowa Martiniego znakomicie definiują coaching w jego globalnej – zaproponowanej przez Rosinskiego – wersji, w pełni oddając jego istotę skoncentrowaną wokół przymiotów wielodyscyplinarności, złożoności i paradoksu. Cechy te budują współczesną rzeczywistość rozstrzygając o ludzkiej kondycji. Umiejętne rozprawienie się z tymi cechami, poprzez rzutowanie perspektywiczne, w celu poprawy jakości ludzkiego życia, należy do fundamentalnych zadań globalnego coachingu.

Bibliografia

1. Bennewicz M., (2014). *Coaching, kreatywność, zabawa. Narzędzia rozwoju dla pasjonatów i profesjonalistów*. Gliwice: Wydawnictwo HELION.
2. Bohm D., (1988). *Ukryty porządek*. Warszawa: Pusty Obłok.
3. Buber M., (2017). *Obrazy dobra i zła*, tłum. M. Masny, Gliwice: Fundacja Instytut Globalizacji.
4. Czarkowska, (2016). *Wrażliwość i odwaga w relacjach – dialog z poziomu serca w coachingu transformacyjnym*. In D.L. Czarkowska (Eds.), *Coaching jako konstruktywny dialog*, Warszawa: Wydawnictwo Poltext.
5. Deleuze (2014). *Spinoza. Filozofia praktyczna*, tłum. J. Brzeziński, Warszawa: PWN.
6. <https://www.polityka.pl/galerie/1716112,2,sekret-dlugowiecznosci-w-tych-krajach-ludzie-znaja-przepis-na-dlugie-zycie.read>, 24.07.2018.
7. Haidt J., (2014). *Prawy umysł. Dlaczego dobrych ludzi dzieli religia i polityka?*, tłum. A.Nowak–Młynikowska, Sopot: Smak Słowa.
8. Harris A.T. (2017). *Ja jestem OK. – ty jesteś OK. Praktyczny przewodnik po analizie transakcyjnej*, tłum. E. Knoll. Poznań: Dom Wydawniczy Rebis.
9. Jacobi J. (2014). *Psychologia C.G. Junga. Wprowadzenie do całokształtu twórczości z przedmową C.G. Junga, dziewięcioma kolorowymi, dziesięcioma jednokolorowymi ilustracjami oraz dwiętnastoma schematami*, tłum. G. Glodek, Poznań: Wydawnictwo ZYSK I S-KA.
10. Jung C.G., (2015). *Typy psychologiczne*, tłum. R. Reszke, Warszawa: Wydawnictwo KR.
11. Kozłowski R., (2016). *Coaching drogi*. Konin 2016: Wydawnictwo Psychoskok Sp. Z o.o.
12. Machiavelli N., (2011). *Książę. Cel uświęca środki. Ponadczasowe dzieło traktujące o władzy, strategii i podstępie*, tłum. Z. Płoski, Gliwice: Wydawnictwo Helion.
13. Martini A., (2011). *Inni o Globalnym coachingu*, In P. Rosinski, *Globalny coaching. Podejście zintegrowane*, tłum. A. Niedzieska, P. Niedzieski. Warszawa: Wydawnictwo New Dawn.
14. Strelau J., Doliński D., (2016). *Psychologia Akademicka. Psychologia*, tom 1, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
15. Rosinski P., (2003). *Coaching Across Cultures. New Tools for Leveraging National, Corporate & Professional Differences*, Nicholas Brealey Pub, London: Nicholas Brealey Publishing.
16. Rosinski P., (2011). *Globalny coaching. Podejście zintegrowane*, tłum. A. Niedzieska, P. Niedzieski, Warszawa 2011: Wydawnictwo New Dawn.
17. Sartre J-P., (2012). *Wyobrażenie. Fenomenologiczna psychologia wyobraźni*, tłum. P. Beylin, Warszawa 2012: Wydawnictwo Aletheia.

18. Seligman M.E.P., Walker E.F., Rosenhan D.L., (2017). *Psychopatologia*, tłum. J. Gilewicz, A. Wojciechowski, Poznań: Wydawnictwo ZYSK i S-KA.
19. Seligman M.E., (2017b). *Co możesz zmienić a czego nie możesz (ucząc się akceptować siebie). Poradnik skutecznego samodoskonalenia*, tłum. A. Jankowski, Poznań: Media Rodzina.
20. Seligman M.E., (2017a). *Optymizmu można się nauczyć. Jak zmienić swoje myślenie i swoje życie*, tłum. A. Jankowski, Poznań 2017: Media Rodzina.
21. Stewart I., Joines V., (2017). *Analiza transakcyjna dzisiaj. Nowe wprowadzenie*, tłum. zbiorowe, Poznań: Dom Wydawniczy Rebis.
22. Toffler A., (2003). *Zmiana władzy: wiedza, bogactwo i przemoc u progu XXI stulecia*, tłum. P. Kwiatkowski, Poznań: Zysk i S-ka.